

POSUDEK dr.MILANA BALABÁNA NA PRÁCI EVY BENEŠOVÉ VELIKONOCE, KŘÍŽOVATKA TRADIC

Práce diplomandky Evy Benešové (EB) na téma Velikonoce, křížovatka tradic (VKT) pro katedru religionistiky, přijata 29.7.2009 (č.j.19/09 Trojanová), opatřena Prohlášením, Bibliografickou citací a Summary, jakož i Závěrem (str.88), má celkem 93 stran, včetně Seznamu literatury (str.89 – 93). Práce je disponována takto: 1. Původ a vývoj izraelského Pesachu, 2. Předkřesťanské náboženství na území Čech (Pohanovo jaro), 3. Křesťanský pašijový týden. Své formulace a závěry podkládá EB znalostí rozsáhlé literatury rotující kolem tohoto tématu (VKT). EB podává průhledný přehled toho, co je obecně známé, je to Amor, jenž nechává šípy vlastních myšlenek v toulu. Výhodou práce je, že je psána přehledně, varuje se odbornější terminologie, nabízí křesťanům, Židům i volnomyšlenkářům všeho druhu jakousi **čítanku** učebnicového rázu. Nápadné je, že kvantum řádků týkajících se pohanství přesahuje početně to, co se týká křesťanství. Tím chce autorka podtrhnout **religionistický rozměr** práce. Ale i to typicky křesťanské je religionistické, doufám. Autorka se asi nedopracovala vskutku velkých, a proto podnětných, autorů, jakými byli Erich Fromm (viz například *Mít nebo Být*, nebo *Umění být*) nebo Závaš Kalandra, jehož *České pohanství* nahlíží do pohanských svátků hodně zblízka. Některé spisy neomarxistického filosofa Ericha Fromma vyzdvihují i sociologicko-psychologický rozměr Velikonoc, staví Velikonoce v biblickém smyslu proti duchu moderních Olympijských her). EB nás provází náboženským muzeem křesťanských Velikonoc. Máme možnost vidět to všechno **za sebou** (nomádský Pesach, izraelský Pesach, Pesach křesťanského podání a ražby, jaro pohanů, křesťanské velikonoce, to je horizontální pohled, **vertikální** interpretace chybí, nebo dost kulhá Ani pohanské Velikonoce se všemi zvyky, s nimiž nás EB ve VKT dost podrobně seznamuje (např. co znamenají „doprovody“ – tedy souvislost s úctou k mrtvým), nejsou přece v naprostém kontrastu ke křesťanské vizi: příroda (nikoli nutně jako božská Natura) je užitečným nástrojem v Boží stvořitelské ruce a bez práce slunce atp. bychom neexistovali. Ani křesťanskost křesťanských Velikonoc není v práci EB dost doformulována, V DP EB je i dost gramatických a jiných chybiček (například na str.88: „oprostily“ – ne oprostili. Grafická výprava je krásná, radost vzít tu knihu do ruky. Také schopnost pedagogizovat závažné teologické problémy je dost vynikající. Možná, že mé nároky na dušičku diplomandky jsou přílišné. Kladu tedy posudečný důraz na to (dost pravděpodobně) pozitivní.

HODNOCENÍ

Práce Evy Benešové je zajímavá, někde i jímavá, pedagogicky promyšlená a velmi přehledná. Diachronika celkového konceptu plně postačující není. Navrhují hodnocení B nebo C, ale spíše B.

Milan Balabán
Praha 1.9.2009

